

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.
11/4101

Vår ref.
11/2229-3 414.03/LISA

Dato:
Oslo, 21.10.2011

Overgangsordningene for arbeidstakere fra Bulgaria og Romania

Landsorganisasjonen i Norge viser til departementets brev av 12. september 2011 angående ovennevnte.

Overgangsbestemmelsen har bidratt til ordnede lønns- og arbeidsforhold uten å bremse innvandringsomfanget. Bestemmelsene gir bl.a. hjemmel for Arbeidstilsynet til å gripe inn der det er mistanke om sosial dumping i forbindelse med individuell innvandring.

I hht. EØS-utvidelsesavtalen kan Norge ikke forlenge ordningene overfor Romania og Bulgaria etter 2011 med mindre det foreligger "alvorlige forstyrrelser i arbeidsmarkedet". Overordnet sett er arbeidslivet i Norge velfungerende. Vi inngår blant de land i verden med høyest andel av befolkningen sysselsatt og vi har Europas laveste arbeidsledighet. Med EØS-regelverket til grunn kan vi dermed ikke se at det er mulig å forlenge overgangsbestemmelsene etter 2011.

LO vil imidlertid benytte anledningen til å påpeke at den kraftige arbeidsinnvandringen vi har erfart de senere årene har fått tydelige utslag for enkelte bransjer/deler av arbeidsmarkedet.

Skipsverftsindustrien er av de næringene som i mange år har hatt et relativt stort innslag med arbeidstakere i fra Romania og Bulgaria. Man har i denne sammenheng registrert at også arbeidstakere i fra disse landene har vært utsatt for sosial dumping. Den utviklingen man har sett i det norske arbeidsmarkedet viser at en stadig større andel av arbeidskraften som trengs i stadig flere bransjer kommer i fra disse landene. Det er derfor viktig at fokuset fortsatt rettes mot disse arbeidstakerne og de bransjene de arbeider i for å unngå at arbeidstakerne blir et offer for sosial dumping.

Vi ser dessuten forsterking av enkelte trekk i arbeidslivet og –markedet som over tid kan bidra til å undergrave den norske arbeidslivsmodellen, dersom utviklingen ikke følges opp på en god måte. Bl.a. har det vært en kraftig økning i omfanget av arbeidsutleie, hvorav bare en del lar seg registrere i arbeidsmarkedsstatistikken. Utviklingen synes å representere drivkrefter i retning av økende sosiale forskjeller og økt omfang av useriøsitet og svekkede lønns- og arbeidsvilkår.

Den økte innvandringen presser arbeidslivsstandarden indirekte gjennom at det er krevende å holde organisasjonsgraden oppe. Utenlandske arbeidstakere kan være mer krevende å organisere enn etnisk norsk arbeidskraft - særlig hvis de kommer fra land med svake tradisjoner for organisering og/eller er på midlertidig arbeidsopphold i Norge. Denne effekten kommer i tillegg til effekten av at næringslivet blir gradvis mer dominert av bransjer med svake tradisjoner for fagorganisering (privat tjenesteyting). Et velordnet arbeidsliv bygger på at partene har myndighet til å representere arbeidstakere og arbeidsgivere.

Manglende statistikk gjør det vanskelig å få oversikt over utviklingen, noe som skaper utfordringer for politikk og analyse. De nye tendensene understreker dermed viktigheten av at den økte arbeidskraftsmobiliteten følges opp med en tydelig satsing på utvikling av statistikk tilpasset de nye trendene i arbeidsmarkedet.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

(sign.)

(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.